

# Universitätsbibliothek Wuppertal

## L. Annaei Senecae Tragoediae

Seneca, Lucius Annaeus <Philosophus>

Amstelodami, 1662

Actus primus

---

**Nutzungsrichtlinien** Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-770](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-770)

## L. ANNÆI SENECÆ

## \* T H Y E S T E S .

## D R A M A T I S P E R S O N Æ .

THYESTES. ATREUS. TANTALUS. MEGÆRA. PLISTHENES.

THYESTIS F. CHORUS SENUM MYCENÆORUM.

TANTALUS THYESTIS F. } Mutæ Personæ.

ALIUS THYESTIS F. }

SATELLES NUNCIUS.


## A R G U M E N T U M .

Alternis annis regnandi vices patris Atreus & Thyestes Pelopii ex Hippodamia filii Argi imperabant. Thyestes, adjuvante Aerope fratris uxore, quam in adulterium pellexerat, aureum arietem, in cuius possessione erat fatum regni, amovet, & male conficius in exilium abit. Atreus evasisse dolens, misit sui filium velle se in gratiam redire simulat, oblata regni parte reditum illi suadet & persuadet. tres Thyestis liberos, quos obsides acceperat, ad aras immolatos, partim assos, partim elixos patri nescienti epulandos apponit, mistumque vino cruorem illi præbet. sub finem nefandi convivii (quod Sol, ne videret, refugit) capita illi & manus filiorum ostendit, quasque dapes absumpsit, narrat, insultans fratri luctui, dolori, & imprecationibus.

## A C T U S P R I M U S .

## U M B R A T A N T A L I . M E G Æ R A .

Adducitur ab inferis Tantalus à furia, cogiturque miscere nefaria odia inter suos ex Pelope nepotes Atreum & Thyestem.

Tant. uis me inferorum sede ab infauſta extrahit,  
Avido fugaces ore captantem cibos?

Quis

\* Thyestes. ] Hæc M. Annæi Senecæ tragedia, nulla cæterarum inferior. Et quis dubitat, quin Vario aliquid debuerit? Vt omittam octo minimum apud Græcos in hoc argumento laudari. Chori sunt divini. Ἰπποβλήσι fere omnes: & qui non τῆν ἴπποβλήσιν παραβλήσιν, sed perpetua oratione hoc agunt. Omnes fere ad hoc facti, ut emendent mores. Etiam quæ à Stoicis sumpsit, omnibus accommodavit. Qualia de vero Rege, qui idem sit sapiens, in illo divino, cuius est exordium, Tandem regia nobilis. In Ms. codice, ATREUS inscribatur. Sane Accii cognominis laudatur. Et ὁ πρωτολόγος histrio,

est Atreus, non Thyestes. Cætera pro vulgari inscriptione sunt. Heinsius. Chorus huius tragediæ constat ex senibus Mycenæis, non ex mulieribus, quod vel ex vers. 392. constat. Mycenæos ita intellige, ut etiam Argivi esse possint. quod poëta Argos Mycenis confundunt. ut vers. 179. Argos nominant, vers. 187. Mycenæ. Id nos sæpissime notavimus, & jamdudum Strabo monuerat. De tribus autem Thyestis filii Plisthenes maximus natu interloquitur: Tantalus autem, & minimus natu, inducuntur mutæ personæ. Scal.

Vers. 1. Quis me furor nunc ] Scio apud Virgilium Eurydicen, cum retrahere-



Quis male deorum Tantalò vivas domos  
 Ostendit iterum? pejus inventum est siti  
 Arente in undis aliquid, & pejus fame  
 Hiante semper? Sisyphi numquid lapis  
 Gestandus humeris lubricus nostris venit?  
 Aut membra celeri differens cursu rota?

Aut

heretur ad inferos, dicere: *Quis & me miseram & te perdidit, Orpheu? Quis tantus furor?* Vnde si amaremus hanc lectionem, explicaremus eam: quæ ira deorum: non vero, quo furore furia Megæra percita. Sed satis hac glan- de sumus pasti, quam remitteremus in posterum, quibus anima pro sale erit: nos verum accipiemus à Lipsiano & Florentino: *Quis me inferorum sede ab insaufa extrahit*: hos duos ego non modo Pall. novem & octo Deltianis, sed omnibus, qui tota sunt Europa, libris obduco, & jubeo victores volitare. Nam quid accidit Crutero, ut cogitare: *Quis me Furiarum: & rō Quis* feminino genere acciperet? Attium aut Pacurium versare se credidit, non Senecam. Vox *inferorum* conjungenda est cum vocabulo *sede*, non cum pronomine. Fuere & quibus *abstrahit* placeret. Quasi non in Phœnissis: *quæ me ab hac vita extrahat*. Gronovius.

3. *Quis male deorum Tantalò vivas*] Sic omnes Mll. priore quidem loco: & particula *male* conjungenda est cum verbo *ostendit*: ut sit *male ostendere*, in pœnam ostendere, inutiliter & magno cum pretio atque malo ostendere, ut observabamus olim. Agamemnone: *cum tranquillo Male confisse, credunt iterum Pelagaudaces*. *Vivas etiam domos* intelligebam per hypallagen vivorum domos, ut apud Livium lib. 6. *gregatim quotidie de foro adductos duci, & repleri vinculis nobiles domos, & ubicumque patricius habitat, ibi carcerem privatum esse*. Libet tamen Etruscus, *visus*, unde Nic. Heinſii conjectura: *invisu domor*. Idem.

4. *Pejus*] An graviozem aliquem mi-

hi excogitaverunt cruciatum, quam qui mihi jam addictus est? *Farnab.*

6. *Sisyphi*] Hippol. v. 1226. *Idem.*

8. *Aut membra celeri differens*] Si bene distinguas, nihil est fere, quo offendaris. Numquid, ait, lubricus Sisyphi lapis, gestandus humeris nostris, venit mihi tanquam pœna nova vice pœnæ pristinae? numquid venit mihi rota illa differens membra Ixionis celeri cursu? num denique pœna Tityi mihi venit, qui æternus avem pascit? num hæc vel illa mihi assignabitur? num cadet aut eveniet sorte? num illam fortiat? Hoc enim est *venit*. Caveamus igitur refingere *differat* aut *differet*. Bene repetitur *domo vivis rō venit*, quod non ita adsociandum *rō gestandus*, ut sequentibus attribui non possit. Concedamus autem, *gestandus venit*, esse idem quod, *gestandus est*, & postea scriptum, *differet*, quid facient de illis: *Aut pœna Tityi*? num hic possunt reperere ex præcedente versu idem *differet*? Sed fovent pravam lectionem, *semper accrescens jecur*: quæ tamen separatis illis quatuor versibus de Tityo sensum esse patitur, sed non patitur eos coherere cum prægressis. Quæ enim hæc connexio? Numquid Sisyphi lapis est mihi volvendus? rota Ixionis? aut jecur semper accrescens Tityi, quæ pœna illius est, pascit vulturem & reparat nocte, quod die perdidit, & sufficit iteratis morſibus. Quis tantum non puer non videat hanc orationem esse stolidam, ineptam, male sibi respondentem? Cui non succurrat sequi aliquid debere, quo non simpliciter narretur, quid fiat Tityo, sed ostendatur dubitare ipsum Tantalum

an



Aut pœna Tityi: qui specu vasto patens  
 Visceribus atras pascit effossis aves;  
 Et nocte reparans quidquid amisit die,  
 Plenum recenti pabulum monstro jacet?  
 In quod malum transcribor? ô quisquis nova  
 Supplicia functis durus umbrarum arbiter  
 Disponis! adde, si quid ad pœnas potes,  
 Quod ipse custos carceris diri horreat,  
 Quod in cœtus Acheron paveat; ad cuius metum  
 Nos quoque tremamus. quære: jam nostra subit

E stir-

an sibi eadem pœna immineat? Itaque miror securitatem illius, qui nihil ad sententiæ plenitudinem ait desiderari. Sane nihil desideratur, si in eloquendo satis est, quodvis membrum per se habere sensum, etiam si sensus ille à proximis abhorreat. *Gronovius.* Hercul. Fu. 749. *Farnabius.*

9. *Semper accrescens jecur* ] Jam demonstravimus hanc lectionem stare nullo modo posse, ut salva & honesta sit oratio. Lipsius adscriptum in codice suo invenit: *qui specu vasto patens:* quod merito amplexus est Raphelinguus; visus etiam sibi deprehendisse, unde alterum processerit, videlicet, cum adscriptum esset ex Hippolyto: *Meumque pœna semper accrescat jecur.* Quod quidem vere animadversum puto, utcumque frivolum dicant alii: nec dissimulo idem, mihi, antequam apud illum viderem, in mentem venisse. Praesidenter ajunt expungi *semper accrescens jecur.* At imprudenter illi, qui non percepta sententia de scriptura verborum judicant. Nam *quod patens vasto specu* Latinum minus esse quam *jacens*, ne approbatur Gruterus quidem, etsi & ille sex malis Codd. plus tribuat quam uni bono Lipsiano, speretque se excogitasse, unde atextum fuerit, *qui specu vasto patens.* Sed non est atextum: prima immo & antiqua lectio est, & sola exstat in membranis Florentinis. Vidit tamen Gruterus nec

vulgatam bene se habere, seque fatetur impeditum, & molitur correctionem potius ex sua quam auctoris mente, scriptisque illis, quibus tamen ipse fidei, ait nocuisse ungues exscribentium. Dum *quod venit*, nimis arcte conjungit *quod gestandus*, non potuit illud repetere *quod* *quod* *quod* ad sequentia: hoc autem quia non fecit, nec cepit ipse sensum, nec illum cepit veræ lectionis facilitas. *Gronovius.* *Specu vasto patens* ] Illa scilicet parte corporis, qua admittebat aves rapaces, *Farnabius.*

10. *Aves;* ] Ita & alii. Virg. 6. *Æneid.* unicum vulturem agnoscit. *Idem.*

13. *In quod malum transcribor?* ] Verbum Senecæ, Epist. 4. *cum puerilem animum deposueris, & te in viros philosophia transcriperis.* Consolatione ad Marciam cap. 16. *Cladium, contempto hoste & flumine, ob insignem audaciam tantum non in viros transcripsimus.* A Virg. 5. *Æn.* *Transcribunt urbi matres, populumque volentem Deponunt.* Lib. 7. *Et tua Dardaniis transcribi scepra colonis.* Gron. *Transcribor?* ] Translatum ab iis, qui in novas colonias scripti deducuntur. *Farnabius.*

15. *Adde si quid ad pœnas potes.* ] *Etruscus, potest.* Puta, addi. *Qua figura frequenter Plautus: Abduce me hinc, quantum potest. Congrum ex dorsua, quantum potest.* Gronovius.

16. *Custos* ] Cerberus, *Farnab.*

18. *Nos quoque* ] Malis indurati, qui



E stirpe turba, quæ suum vincat genus,  
Ac me innocentem faciat, & inausa audeat.

20

Regione quidquid impia cessat loci,

Complebo. numquam stante Pelopeia domo,

Minos vacabit. *Meg.* Perge detestabilis

Umbra, & penateis impios furtis age.

Certetur omni scelere, & alterna vice

25

Stringantur enses. ne sit irarum modus,

Pudorve. mentes cæcus instiget furor;

Rabies parentum duret, & longum nefas

Eat in nepotes. nec vacet cuiquam vetus

Odisse crimen, semper oriatur novum;

30

Nec unum in uno: dumque punitur scelus,

Crescat. superbis fratribus regna excidant,

Repe-

in vivis dira fecimus, apud inferos miserissima patimur. *Idem.*

19. *Stirpe*] Pelope. *Idem.* Turba] Atreus & Thyestes. *Idem.* Suum] Me progenitorem infando scelere superet. *Idem.*

20. *Innocentem*] Respectu & comparatione ipsorum. *Id.* *Inausa*] Quæ nec ego, nec alius quisquam ausus est. *Idem.*

21. *Regione*] Vacua omni supplicii apud inferos loca progenies mea complebit. *Idem.*

22. *Nunquam*] Quamdiu quicquam superest è nostra familia, & *seva Pelopis domo* nullo non scelere contaminata, habebunt quæ torqueant crimina inferni iudices. *Idem.* *Pelopeia domo*] Nullum scelus fuit, quo se Pelopidæ abstinuerint. nam parentes liberos, liberi parentes, uxor maritum, maritus uxorem, frater fratrem, affines affinitate iunctos occiderunt; pater liberos comedit; demum affinem patruelis, gloriæ levit, filiam pater stupravit. merito igitur eorum familia conviciis omnium profusa fuit adeo, ut *Pelopeia domus*, pro *seva* & impia, adagii loco etiam hodie usur-

petur. Xenarcho dicitur  $\alpha\pi\tau\theta\iota\sigma\iota$   $\alpha\iota\tau\theta\iota\sigma\iota$ , Euripidi  $\delta\upsilon\sigma\chi\alpha\iota\sigma\iota$   $\delta\delta\mu\epsilon\sigma\iota$ , Horatio *seva Pelopis domus*. Delirius.

23. *M. Perge detestabilis*] Etruscus: *FVRIA*. *Perge*. Et sic etiam personam eam vocat in inscriptione: *TANTALI VMBRA. FVRIA*. Et inferius vers. 100. *FVR*. Hunc hunc *furorem*. Gronovius.

26. *Stringantur enses*.] Etruscus: *Stringatur ensis*. Gronovius.

28. *Parentum*] Tantali & Pelopis, vel indignanter pro parentis, id est, avi, scilicet tui ò Tantale, ut Herculi. *Fur.* vers. 1283. *pavidas matres*. Farnab.

30. *Oriatur novum*] Ita dum Atreus ulcisceretur adulterium Thyestæ cum Ætropa uxore sua, filios ipsius illi epulandos apposuit. Thyestes ut hoc vindicaret, consulto oraculo, ex incesto suæ filia Pelopææ supra Ægisthum genuit, qui Atreum interfectic & Agamemnonem. *Idem.*

32. *Superbis*] Atreo & Thyestæ alternis vicibus regnantibus regnum excidat, uti Thyeste, qui corrupta fratris uxore in exilium ivit, à quo simulata conciliatione revocatus est. *Vide Argument.* *Idem.*



Repetantque profugos: dubia violentæ domus  
Fortuna reges inter incertos labet.

Miser ex potente fiat, ex misero potens; 35

Fluctuque regnum casus affiduo ferat.

Ob scelera pulsi, cum dabit patriam deus,

In scelera redeant: sintque tam invisi omnibus

Quam sibi. nihil sit, ira quod vetitum putet,

Fratrem expavescat frater, & gnatum parens, 40

Gnatufque patrem: liberi pereant male;

Pejus tamen nascantur: immineat viro

Infesta conjux. bella trans pontum vehant:

Effusus omnes irriget terras cruor;

Supraque magnos gentium exultet duces 45

Libido victrix. impia stuprum in domo

Levissimum sit. fratris & fas, & fides,

Jusque omne pereat. non sit à vestris malis

Immune cœlum. cum micant stellæ polo,

Flammæque servant debitum mundo decus; 50

Nox

33. *Repetantque profugos*] Sic Florentinus, non *repetat*. Sensus: regna excidant & elabantur tenentibus, ac deinde redeant ac revertantur ad ejectos, exsules, profugos. Eodem jure quo excidere dicuntur illis, quibus auferuntur, & repetere possunt dici illos, in quorum ditionem redeunt. Si quis codex *aym* & regna haberet *sceptra*, valde probarem ob *regnum*, quod est vers. 36. Potest tamen & vulgatum satis fecti. Gronovius.

37. *Ob scelera*] Vterque pulsus, simul acrevocatus fuerit, in scelera redeat. Farnabius.

40. *Fratrem*] Atreus Thyestem & ò contrario. *Idem*. Et *gnatum*] Clytæmnestra Orestem. *Idem*.

41. *Patrem*:] Matrem *rectius lege*. sic Orestes Clytæmnestram, quam fugiens latuit, tandem reversus interfecit. *Idem*. Gruterus retinet *patrem*. nihil enim vetat masculino contineri

sexum deteriorem, quamvis sermo de Oreste & Clytæmnestra. *Pereant*] Thyestæ filii, quos patruus occidit, voravit pater. Farnabius.

42. *Pejus*] Ex incestu leviri cum glorie, patris cum filia. *Idem*. *Viro*] Clytæmnestra Agamemnoni. *Idem*.

43. *Bella*] Agamemnon & Menelaus repetitum Helenam ad Trojanum bellum profecti. *Idem*.

45. *Supraque*] Ita Agamemnon magnus dux Græciæ Chryseida & Cassandra deperit. *Idem*.

47. *Levissimum sit, &c.*] Comellin. sic distinguendum censet: *Levissimum sit fratris: & fas & fides*.

49. *Cum micant stellæ polo*.] Digna, quæ noscatur, conjectura Grotii: *cur micant stellæ polo? Flammæque servant debitum mundo decus?* Et nihil verius. Præsumit animo, quod in diurno sidere futurum erat interepulas Thyestæ. Gronovius.



Nox atra fiat, excidat cælo dies.  
 Misce penateis : odia, cædes, funera  
 Arcesse, & imple Tantalò totam domum.  
 Ornetur altum columen, & lauro fores  
 Lætæ virecant; dignus adventu tuo  
 Splendescat ignis. Thracium fiat nefas  
 Majore numero. dextra cur patruì vacat?  
 Nondum Thyestes liberos deflet suos?  
 Ecquando tollet ignibus jam subditis

55

Spu-

51. *Excidat* ] Mense enim Thyestes atrocitatem sol videre non sustinens ortus retrocessit. *Farnabius.*

53. *Et imple scelere Tantaleam domum.* ] Pulchre Flor. & imple Tantalò totam domum. Intellige, animo, fortuna & casibus Tantalì. Mittebatur enim, ut dirus vapor tellure rupta, vel gravem populus lucem sparsura pestis, ut ipse mox ait. Staius in diversam partem: ille penates Implet, & ingenti genio juvat. Gronovius. Per promissuos incestus & stupra.

54. *Ornetur altum columen.* ] Sic liber optimus & omnes: & cur mutavit Fabricius? *Columen* proprie materia suspensa, quæ totius ædificii fastigium percurrit ac sustinet, apud Vitruvium. Quod eleganter ostendit Rutilius Numatianus lib. 1. vers. 348. etsi propter versum *culminis* voce utatur. *Parvula subrebtis facimus tentoria remis, Transversus subita culmine contus erat.* Vbi male interpres, contum navalem erectum cuspidem in terram fixo eulmen subitario ædificio fuisse, scribit. Ex culmine columsam, ex vara vibiani. Immo remorum ordo pronotum ac fastigiorum cum ordine contrario ita junctus, ut supremis in partibus leviter decussati essent, atque in terram statutus est: hic superimpositus contus, ad quem revincirentur & contextum inter se opus haberet. *Subrebtis* autem legendum, non *subrebtis*: quod est quidem interdum in altum movere, sed hac non congruit. Varro de re rustica

lib. 3. *Columbarum unum genus agreste, quod habetur in turribus & columbinibus villa.* Seneca transfert, & pro quavis conspectissima domus parte accipit. Gronovius. In simulata conciliatione, quod in festis solet, ornetur postes floribus, frondibus, lauri ramis, lucernis, foco sed crudeli, qui incestum Thyestæ vindicet. *Farnabius.*

56. *Thracium* ] Quale admiserunt Progne & Philomela in vindicta Tereti regis Thraciæ. vid. Herc. Fu. vers. 145. *Idem.* A Pausania in Acti. Tereti historia sic narratur, ut præter metam, istas, omnia vere videantur accidisse. *Delrius.*

57. *Majore* ] Sed illæ unum Tereti peremere filium Ityn: tu ô Atreu, duos Thyestæ, imo tres. *Farnabius.* *Patruì* ] Atrei. & instat Furia festinare jubens, ut ipse famelicus cruentis hîs dapiibus se exsatiaret. *Sarcas. Idem.*

59. *Ecquando tollet ignibus jam subditis* ] Aliquid hic vitii subesse jam olim suspicatus Lipsius, sed non illud videret sublatam distinctionem, quam facit: *Spumante abeno membra*; nian vocabulum, *membra*, sequenti à membro orationis decerpi non debet. Quid autem est, *tollet abeno membra*? Quod si manet distinctio prior, vel sic quoque, quis aut quid *tollet*? neque enim ipse Thyestes ex aheno prompturus est partes liberorum suorum. In ea voce menda videtur latere. sed quid substituemus? Cogitabam: *Ecquando vellet*, vel *conderet*? nempe Thyestes libe-



Spumante ahenò? membra partes eant  
 Discerpta: patrios polluat sanguis focos:  
 Epulæ instruantur. non novi sceleris tibi  
 Conviva venies; liberum dedimus diem,  
 Tuamque ad istas solvimus mensas famem.  
 Jejunia exple. mistus in Bacchum cruor  
 Spectante te potetur. inveni dapes,  
 Quas ipse fugeres. Siste, quo præceptus ruis?  
 Tant. Ad stagna, & amnes, & recedentes aquas,  
 Labrisque ab ipsis arboris plenæ fugas,  
 Abire in atrum carceris liceat mei  
 Cubile: liceat, si parum videor miser,  
 Mutare ripas: alveo medius tuo  
 Plegethon relinquitur, igneo cinctus freto.  
 Quicumque pœnas lege Fatorum datas  
 Pati juberis: quisquis exeso jaces  
 Pavidus sub antro, jamque venturi times  
 Montis ruinam: quisquis avidorum feros  
 Rictus leonum, & dira Furiarum agmina  
 Implicitus horres: quisquis immixtas faces

60

65

70

75

Semi-

ros mansos. Notum Ovidii, in *viscera viscera condi*, in orat. Pythag. Deinde malebam: *ignibus jam subditis Spument ahenæ, membra per, &c.* Vti prorsus habebat optimus codex. Vulgata utcumque pronunciat fore, ut Thyestes liberos, tanquam exta fervente foco, coctos accipiat. Gronovius.

62. Non novi] Qui filium tuum Pelopem coctum olim diis epulandum apposuisti. Farnabius.

63. Liberum] Hunc diem à fame tibi vacuum permisi, ut apud tuos ad satietatem usque convivateris. Idem.

65. Mistus] Vinum cruore puero- rum Thyestæ mistum. Idem.

67. Ipse fugeres] Tu, quem cateræ dapes fugiunt: namque hoc audito, Tantalus refugit, repetitque inferas potius fame pœnas, quam tales acce-

dat mensas. Furia itaque siste ait, quo præceptus ruis? Idem.

69. Arboris] Arborem fugientem ab ipsis labris. Idem.

71. Liceat] Si in solita ripa non satis miser videar, in magis diras savasque me transmittite, modo ne ad has epulas cogar. Idem.

73. Plegethon] Qui rapidis flammis ambit torrentibus amnis Tartareus. Plegethon à *Πλέζω*. Idem.

76. Quique venturi times] Melius Florentia: *jamque venturi times*. De eodem enim loquitur Sisypho, de quo membrum præcedens. Gronovius.

78. Furiarum] Trium, ut in Herc. Fur. vers. 101. quas ab impetu, furore & assiduitate supplicii vocat *agmina seuva sororum*. Farnabius.

79. Quisquis] Qui manu repellis à facie



Semiustus abigis, Tantali vocem excipe  
 Properantis ad vos : credite experto mihi,  
 Amate pœnas. quando continget mihi  
 Effugere superos? *Meg.* Ante perturba domum,  
 Inferque tecum prælia, & ferri malum  
 Regibus amorem : concute infano ferum  
 Pectus tumultu. *Tant.* Me pati pœnas decet,  
 Non esse pœnam : mittor, ut dirus vapor  
 Tellure rupta, vel gravem populis luem  
 Sparsura pestis. ducam in horrendum nefas  
 Avus nepotes. Magne divorum parens,  
 Nosterque, quamvis pudeat, ingenti licet  
 Taxata pœna lingua crucietur loquax;  
 Nec hoc tacebo : moneo, ne sacra manus

Vio-

facie intuentas ab ultricibus Furiis,  
 faces. *Farnabius.*

81. *Properantis*] Festinanter rever-  
 tentis ad vos. *Idem.* *Experto*] Qui  
 ruli pœnas inferorum, & ab inferis ex-  
 citus vidi scelera vivorum. *Idem.*

82. *Amate pœnas*] Vt Virg. 3. *Æn.*  
*Horror amare focos, arcemque atrolere*  
*testis.* Id est, ipsos sibi approbare &  
 conciliare has sedes, non deserere.  
 Nec enim proprie domos construere, ut  
 Onomasticon verus apud Turneb. 28.  
*Adv.* 5. lib. 5. *Quo tantum mihi dex-*  
*ter abis? huc dirige cursum: Littus ama-*  
*Statis* 9. *Thebaid. nec unquam Longius*  
*indulget dextra motusque per omnes*  
*Corpus amat.* Vt cumque se moveat, à  
 corpore non abit. *Gronovius.* Con-  
 tenti sitis & amate pœnas, quas datis  
 apud inferos, potius quam revertami-  
 ni ad superos. *Farnabius.*

83. *Ante*] Non revertaris præ-  
 quam domum tuam perturbaveris, dis-  
 fidique faces nepotibus tuis admove-  
 ris. *Idem.*

87. *Non esse*] Non aliis pœnas fa-  
 cessore. *Vapor*] Exhalatio pestifera.  
*Idem.*

90. *Magne*] Quamvis te pudeat,

ò Jupiter, genuisse hominem tam sce-  
 leratum. *Idem.*

92. *Taxata*] Tantalus enim ad Deo-  
 rum secreta admittus, quum ea evul-  
 gasset, ad inferos Eridano fl. mento te-  
 nus immensus : *Quærit aquas in aquis,*  
*& poma fugacia captat.* Vide Hercul.  
*Fut.* 753. *ἀγλαῶν ἐξ ἑλπίδος αὐ-*  
*Idem.* *Lingua crucietur, loquax.*] Nec  
 male, si non melius Etruscus cum Vos-  
 siano, *loquax* : sublata, quæ huic voci  
 præponitur, distinctione. Licet gar-  
 rula lingua, cui lis grandi pretio est ta-  
 xata, crucietur; tamen nec illud ta-  
 cebo. Statim recte jussit Lipsius, scri-  
 beremus, *violante*, & *adspersite* : nam  
 utrumque sic exhibet princeps codi-  
 cum. Frustra subjiciunt, *violenta*, aut  
 verentur ulcus in proximis. Sentus de-  
 promptus ex illo sextæ *Æneidos: Phle-*  
*gasque miserimus omnes Admonet, &*  
*magna testatur voce per Umbras: Di-*  
*scite justitiam moniti, & non temnere*  
*divos.* Gronovius.

93. *Moneo*] Monebo nepotem  
 Atreum & repellam à tanto scelere.  
*Farnabius.* *Sacra manus*] Execranda.  
 Sacra cades dictum ut sacra fames.  
*Idem.*



Violate cæde, neve furiali malo  
 Aspergite aras. stabo, & arcebo scelus. 95  
 Quid ora terres verberare, & tortos ferox  
 Minaris angues? quid famem infixam intimis  
 Agitas medullis? flagrat incensum siti  
 Cor, & perustis flamma visceribus micat.  
 Sequor. 100  
 Meg. Hunc, ô, furorem divide in totam domum.  
 Sic, sic ferantur, & suum infensi invicem  
 Sitiant cruorem: sensit introitus tuos  
 Domus, & nefando tota contactu horruit.  
 Actum est abunde. gradere ad infernos specus, 105  
 Annemque notum: jam tuum mœstæ pedem

Terra

95. *Aras.* Ad aras enim filios Thye-  
 stæ Atreus mactavit. Farnabius.

96. *Quid ora* ] Talia dicenti Mega-  
 ra flagello insonat, viperæ arrepta com-  
 munitatur se omnes illi injecturam  
 angues, & famem stimque auget. Id.

97. *Famem infixam intimis Agitas  
 medullis* ] Seneca epist. 94. *Offendis  
 esurientis, quid tanquam satur faciat?  
 fixam potius medullis famem detrahe.*  
 Porro *agitas* plene codex optimus, ne  
 quis curet aliorum accitas. Gronov.

100. *Sequor. M. Hunc ô furorem* ]  
 Etruscus quoque superfluam syllabam  
 habet: FVR. Hunc hunc furorem. Nec  
 displicet Hugonis Gronii, uno ut versu  
 legatur: T. Sequor. F. Hunc furorem  
 divide. Sequenti versu etiam Etruscus:  
 Sic sic ferantur. non feratur. Gron.

101. *Sic, sic* ] Quantum tu aquam,  
 tantum illi sitiant cruorem. vel ita ut  
 facis, sparge furoris & odii semina.  
 Farnabius.

105. *Actum* ] Satis superque flam-  
 mas concitasti, jam redi ad locum sup-  
 plicii. Idem.

106. *Iam tuo mœstæ pede* ] Lipsii li-  
 ber: tuum in pedem Terre gravantur.  
 Non paullo rotundius, inquit Grute-  
 rus, sed nullæ membranæ ei adsen-  
 tiuntur. Quid tum? ille enim ô!

πέπρωται, αἱ δὲ σκευαὶ αἰόχοισι. Ne-  
 que aliter Etruscus. Sed ecce virum  
 alium doctum, qui haud scit an qua-  
 dret hæc lectio, si respicias ad verbum  
 gravantur. Posthac sciet. Seneca de  
 Clementia 1, 12. *At illum acerbum &  
 sanguinarium necesse est graventur sti-  
 patores sui.* Thiodamas apud Statium  
 ad deam Tellurem, post absorptum  
 Amphiarum: *Nos tantum portare ne-  
 gas? nos, diva, gravaris.* Qui locus huc  
 valde conveniens. Restituimus eam  
 phrasin Statio in Silvis. Nunc quoque  
 Iustino lib. 20, 2. *Illi, longinquam mi-  
 litiam gravati, auxilium à Castore &  
 Polluce eos petere jubent.* Hoc est, re-  
 cuscantes, gravem ducentes. Vulgo,  
 longinqua militia. Et lib. 39, 4. *At in  
 Egypto Cleopatra cum gravaretur so-  
 cium regni filium Ptolomeum. i. non  
 ferret. Vbi etiam subjecerunt, socio re-  
 gni filio Ptolomeo. Bisidem vitium Ap-  
 pulejo oblatum: Lib. 5. confestimque  
 presentiam nostram gravata: & in  
 Apolog. *Est enim pudentis animi & ve-  
 recundi vel falsi vituperationes gra-  
 vari.* Sic enim & Mss. ut viri docti  
 nonnuere: tamen editur *presentia nos-  
 tra & falsa vituperatione.* Sed non  
 gravamur aliqua re, nisi quam cum  
 maxime sustinemus & utcumque ægre  
 ferimus;*



Terræ gravantur. cernis, ut fontes liquor  
 Introrsus actus linquat; ut ripæ vacent;  
 Ventusque raras igneus nubes ferat?  
 Pallefcit omnis arbor, ac nudus stetit  
 Fugiente pomo ramus; & qui fluctibus  
 Illinc propinquis Isthmos atque illinc fremit,  
 Vicina gracili dividens terra vada,  
 Longe remotos latus exaudit sonos.  
 Jam Lerna retro cessit, & Phoronides  
 Latuere venæ: nec suas profert sacer

110

115

AL-

ferimus: gravamur aliquam rem, quam  
 vel si jam ferimus, tentamus excutere,  
 vel nondum susceptam recufamus ac  
 procul habemus. Gronovius.

107. Cernis ] Cernis ut omnes aquæ  
 veluti tuo conspectu, arborefcque  
 procul habemus. Gronovius.

109. Raras ] Sine pluvia, quas in  
 Herc. Fur. vers. 863. vocabat *vacuas*,  
 vel, paucas.

111. Qui fluctibus, &c. ] Binaque  
 maria Ægæum & Ionium, quæ I-  
 sthmon Corinthiacum utrinque al-  
 luunt, recedunt à litore longiusque re-  
 motis exaudiuntur ipsorum fremitus.  
 Farnabius.

114. Latus exaudit sonos. ] Vocem  
 latus obelo Aristarchorum objicit  
 Deltius, etsi omnibus in ejus scriptis  
 repetiatur. Quomodo enim *latus*, si  
 vicina vada gracili terra dividit? Cen-  
 setque feliciter emendasse Lipsium *la-  
 tus*, quod scilicet remoto jam mari  
 mergi non verebatur. At sanum esse  
 alterum adfirmat Gruterus: velle au-  
 ctorem ita inhorruisse pelagus adven-  
 tu Tantalii, ut se subduxerit, utroque  
 latere aquis suis nudato; ideoque an-  
 gustias Isthmi minus fuisse angustas,  
 quod plusculum hinc & illinc terræ sit  
 additum litori. Non male, si de lectio-  
 ne constaret: nam Florentinæ non *latus*  
 habetur, sed *litus*. Quam lectionem  
 & ante productam nescio quos expo-

neret ait tentasse Farnabius. Sed frustra:  
 quid enim, *Isthmos exaudit litus, so-  
 nos?* aut quomodo stare possunt simul  
 hi duo accusativi? Emenda: *Longe  
 remotis litus exaudit sonis*. Nempe re-  
 ducto utrinque pelago Isthmos, soli-  
 tus ante litus, seu fluctus littori allis-  
 sos aut fragorem littoris, sonis pro-  
 pinquis audire & vehementibus, nunc  
 eos percipit longinquis & levioribus.  
 Ovidius in epist. Phædræ: *Et tenuis  
 tellus audit utrinque mare*. Noster Nat.  
 quæst. 6, 7. *Villas in conspectu collo-  
 catas fluctus, qui longe audiebatur, in-  
 vastit*. Gronovius.

115. Lerna ] Palus in agro Argivo-  
 rum. Farnabius. Phoronides ] Vnda  
 fl. Inachi filii Phoronei regis Argivor.  
 Idem.

116. Nec suas profert sacras Alpheus ]  
 Scribe cum Florentino: *sacer Alpheus  
 unda*. Sic mox vers. 130. *Alpheos sta-  
 dio notus Olympico*. Et vers. 627. *ma-  
 ris gemini premens Fauces Corinthos*.  
 vers. 799. *numquid Tityos*. Ovidius:  
*Et sacer admissis exigit Hebrus aquas*.  
 Gronovius. Nullus fons numine va-  
 care credebatur, propter perennem  
 æternamque scaturiginem, unde & fi-  
 lii deorum dicti fluvii. vel quod huic  
 fl. tanquam Deo & Iovis amico ( cu-  
 jus quippe solius aqua aram Iovis O-  
 lympici dilui sanctum ) Elei honores  
 habuerunt, figurumque in templo Iovi  
 dedicato posuerunt. Farnabius.



Alpheos undas, & Cithæronis juga  
 Stant parte nulla cana deposita nive,  
 Timentque veterem nobiles Argi fitim,  
 En ipse Titan dubitat, an jubeat sequi, 120  
 Cogatque habenis ire periturum diem.

117. *Alpheos*] Fl. Elidis in Arcadia Pifas alluens. *Farn. Cithæronis*] E Cithæronis jugis solutæ evanuerunt nives. *Idem.*

119. *Veterem*] Ineptè Ascensius *strum* legit: ineptiùs Marmita *fitim*, ad ficitatem quæ fuit tempore Phæthontis, refert. Rectè Ægid. Maserius, in comment. Valerii Flacci, & Cælius Rhodiginus scribunt loqui Senecam de fiti, quæ ante Danaï tempora fuit: cum, nondum inventis puteis Argos in loco arido fitum, aquarum pedituria laborabat, quam Danaus teste

Plinio natur. hist. lib. 7. sustulit inventis puteis. unde Hesiodus teste Eustathio Iliad. *Ἄ. Ἀργὸν ἐν ἑνὸν δὲν Δείνα* & *ποίνσεν ἐν ὄρων. Delrius.*

120. *Ipsè Titan*] Sol dubitat an currum quadrijugo vectus jubeat diem procedere, per te periturum, id est, obscurum futurum; neque enim lucente die dæmonis, furis, umbrifve vagari permillum. sic Anchisæ umbra *Eneid. 5. Et me flavus equis oriens afflavit anhelis. & Tirefiæ 2. lib. 5. Sat. Horat. sed me Imperiosa trahit Proserpina, vive, valeque.* Farnabius.

## C H O R U S.

*Chorus ex senibus Mycenæis vel Argivis constans (Argos enim cum Mycenæis confundunt poetæ) deos urbium in Peloponneso præsidēs, ut mala & scelera in domo Pelopis concepta & imminentiã prohibeant arverantque, & Tantali impium facinus ac pœnam canit.*

Argos de Superis si quis Achæicum,  
 Pisæisq;ue domos curribus inclitas:  
 Isthmi si quis amat regna Corinthii,  
 Et portus geminos, & mare diffidens :

125

Si

122. *Achæicum*,] Ad differentiam aliorum, qui decem. huic autem uno præest. *Farnabius.*

123. *Pisæisq;ue domos turribus inclitas*] Dolent à Raphelingio sibi inscribi, *curribus*: nihil enim se mutandum duxisse, sed quid in libris contineretur, monuisse. Gallus gallinæus unionem. Gaudere potius debebant & grates agere. Sic enim & Florentinus, & vel de conjectura satis polito ingenio probaretur. Gruteri codices pejo rem lectionem habuisse non miror Cyclopum turres novimus Argis vel

Mycenæis: sed Ocnomai regia *Pisæi curribus* inclita: qui tantum negotii dederunt Poëtis, ut turres ejusdem regis nihil sint morati. Nec victoris tantum, sed & victis curribus insignem domum cogita ex illo Virgili: *in postibus arma, Captivi pendent currus.* Et Sili, *In foribus, &c. Captivi currus, belli decus.* Noster infra vers. 658. *Gronovius. Pisæisq;ue*] Pisæ civitatis in Elide, quæ Jovi curæ propter Olympia, quæ juxta hanc celebrantur. *Farnabius.*

125. *Geminos*,] Ab utraque parte Isthmi,



Si quis Taygeti conspicuas nives,  
 Quas, cum Sarmaticus tempore frigido  
 In summis Boreas composuit jugis,  
 Ætas veliferis solvit Etesius;  
 Quem tangit gelido flumine lucidus  
 Alpheos, Itadio notus Olympico:  
 Advertat placidum numen, & arceat,  
 Alternas scelerum, ne redeant, vices;  
 Neu succedat avo deterior nepos;  
 Et major placeat culpa minoribus.

130

135

Tan-

Isthmi, de quo in Herc. Eur. vers. 335. Farnabius. Dissidens:] Isthmo interjecto dividente Ionium & Ægeum. Id.

126. Taygeti] Montis prope Lacedæmonia. Idem.

127. Quas,] Quas Boreas à Septentrione, ubi Sarmatæ populi, flans hyeme congelavit, Etesia venti æstivi ab alia atque alia cœli parte spirantes solvunt. Idem.

129. Veliferis Etesius:] Stati enim venti sunt, & constantes. unde eos Varro *Navales* appellat. Idem. Æstivos esse ventos constat ex Aristot. lib. de mundo ad Alex. Plutarcho in Dionie, & Gellio lib. 2. cap. 22. item de genere Aquilonum ex Plinio lib. 2. & lib. 18. & D. Isidoro lib. 13. cap. 11. ideo Lucretius dixit: *Etesia stabra Aquilonum*. Delrius.

131. Stadio] Curticulo; ita dicto quod stadii mensuram expleret: stadii inquam Olympici de quo Gellius lib. 1. Noct. Attic. cap. 1. *Nam cum fere constaret curriculum stadii, quod est Pise apud Iovem Olympium, Herculeum pedibus suis metatum: idque fecisse longum pedes sexcentos, cetera quoque stadia in terra Græcia ab aliis postea instituta, pedum quidem esse numero sexcentam; sed tamen esse aliquantulum breviora.* Censorin. vero in lib. de die Natali: *Stadium in hac mundi mensura id potissimum intelligendum est, quod Italicum vocant, pedum sexcentorum viginti quin-*

*que. Nam sunt præterea & alia, longitudine discrepantia, ut Olympicum, quod est pedum sexcentam, Pythicum quod est mille pedum.* Teste Plinio stadium efficit passus centum vigintiquinque nostros, hoc est pedes sexcentos vigintiquinque, l. 2. Nat. hist. c. 23. octo vero stadia faciunt unum milliare, Polybio lib. 3. & Plutarcho in Gracch, & hæc dimensio Romanis historicis in usu est. Vnde apparet Plinium de Italico stadio locutum: & D. Isidorum lib. 15. cap. 16. (quando stadium definit octavam milliariis partem, viam scilicet centum vigintiquinque passuum; eoque modo dicit Herculeum id terminasse, cum illud uno spiritu confecisset, ac proinde stadium appellasse, quod in fine respirasset, simulque stetit) vera quidem tradere, sed non distinxisse inter Olympicum, quod Herculis stadium, & Romanum, seu Italicum quod cxxv. passuum. Gellium denique Pythici stadii velignarum vel immemorem fuisse. Delrius.

132. Et arceat Alternas scelerum,] Etruscus: & arceat, Alternas scelerum ne redeant vices. Sermo non insolens. Arceat, ne redeant, est arceat redire, ut alibi loquitur. Infra: *Vtinam arcuissert, ne regat sanctos humus.* Silius Italicus lib. 13. *Arce, qua putres artus medicamina servant.* Idem tamen sensus vulgata. Gronovius.

135. Et major placeat] Sic omnes



Tandem lasia feros exuat impetus  
 Sicci progenies impia Tantali.  
 Peccatum fatis est. fas valuit nihil,  
 Aut commune nefas. proditus occidit  
 Deceptor domini Myrtilus, & fide 140  
 Vectus, qua tulerat, nobile reddidit  
 Mutato pelagus nomine. notior  
 Nulla est Ioniis fabula navibus.  
 Exceptus gladio parvulus impio  
 Dum currit patrium natus ad osculum, 145  
 Immatura focis victima concidit:  
 Divisusque tua est, Tantale, dextera,  
 Mensas ut strueres hospitibus deis:  
 Hos æterna fames prosequitur cibos,  
 Hos æterna sitis: nec dapibus feris 150  
 Decerni potuit pœna decentior.  
 Stat lusus vacuo gutture Tantalus,  
 Impendet capiti plurima noxio

Mss. Sunt verba per artem ominantia, dum videntur avertere omen. Ita enim factum est, & revera major fuit culpa & avitam excessit noxa, qua minoribus seu nepotibus placuit. Nihil igitur ridiculum, ut properanti Scalligero visum. Vide ad primum Silvarum. Petronius: *culpæque ignosce mihi*. Gronovius.

139. *Proditus*] Oenomaus oraculo monitus sibi à genero imminere mortem, suorum equorum velocitati confisus filiam uxorem prociis proposuit ea lege, ut certans curru auferret Hippodamiam, & pater à tergo lancea insequutus eum si assequeretur conficeret. Pelops Myrtilum, cui primam noctem, vel ut alii, partem regni promiserat, corrupit, ut sublata fibula, qua modiolus axis affigitur, currum everteret. Oenomaos ab equis discerpto, Pelops Hippodamia & regno potitus est. Myrtilus autem eadem fide, quam domino præstiterat, id est, falsa dece-

ptus à Pelope in mare è Geræsto præcipitatus dedit nomen mari Myrtoo. quod tamen à Myrto puella dictum tradit Pausanias in Arcadicis. *Farnab.*

140. *Deceptor domina*] Vndecumque, recte notavit Deltius legendum esse, *domini*: hoc enim vult historia & membranæ Etruscæ. Taceat igitur factio corruptorum librorum, & valeat veritas. *Gronovius. Fide Vectus*] Sicuti hoc loco Myrtilus, si communem traditionem sequimur. nam Istrus, in Atticis, scripsit Myrtilum singulati certamine pro Hippodamia cum Pelope decertantem cecidisse. *Farnabius.*

143. *Ioniis navibus.*] Navigantibus Ionium mare. *Idem.*

144. *Exceptus*] Pelopem filium currentem ad patrium osculum Tantalus pater interfecit, coctumque diis epulandum apposuit, abstinerunt omnes præter Cererem, &c. *Idem.*

149. *Hos*] Vide Hæc. Fur. v. 751. *Id.*

154. *Phi-*

Phineis avil  
 Hinc illinc g  
 Et curvata f  
 Alludit pat  
 Hæc, quam  
 Deceptus t  
 Obliquat qu  
 Includis que  
 Sed tunc div  
 Demittit p  
 Insultant fo  
 Accendunt

154. *Phineis*  
 Arcadia rex filii  
 re, suafu Harpa  
 novercæ, ecce  
 rem dii uli &  
 immittis tertis  
 gineo, manib  
 ejus scdarent.  
*lerique fuga sub f*

156. *Incurva*  
 est ex uno Mos  
 succinit Vossian  
 ro, etsi novem  
 hoc etiam mod  
 quam video ca  
 placeat. Arbor,  
 frondibus ab or  
 tantum non inc  
 vata non alio or  
 tuum trepidans  
 tibus esurientis  
 tur. Nam sic o  
 non *Iludit*. De  
*Relictis his, qua*  
*difficuler possu*  
*nostra alludent*  
 298. *Fructus cu*  
*paratos habemu*

158. *Hæc. q*  
 vero Tantalus r  
 poma? Certe  
 aliquantisper &



Phineis avibus præda fugacior;

Hinc illinc gravidis frondibus incubat

155

Et curvata suis fœtibus, ac tremens

Alludit patulis arbor hiatibus:

Hæc, quamvis avidus, nec patiens moræ,

Deceptus toties tangere negligit,

Obliquatque oculos, oraque comprimit,

160

Inclusisque famem dentibus alligat:

Sed tunc divitias omne nemus suas

Demittit propius, pomaque desuper

Insultant foliis mitia languidis,

Accendantque famem; quæ jubet irritas

165

Exer-

154. *Phineis*] Harpyis. Phineus Arcadiæ rex filios suos ex priorè uxore, suafu Harpalices superinductæ iis novercæ, excœcavit. quam impietatem dii ultri & ipsam oculis privarunt immisfis terris his volatilibus ore virginæ, manibus aduncis, quæ cibos ejus fœdarent. *Farn. Eugacior:] Celerique fuga sub sidera lapsæ, &c. Idem.*

156. *Incurvata suis fœtibus,]* Delirii est ex uno Moguntino prolatum. Et succinit Vossianus, artidetque Grutero, etsi novem ejus, *Et curvata.* Sed hoc etiam modo Tuscus, nec quidquam video causæ quare illud magis placeat. Arbor, inquit, gravidis fructu frondibus ab omni parte impendit ac tantum non incubat Tantalò, & curvata non alio onere quam suorum fœtuum trepidansque & se motitans hiatibus esurientis *aludit*, vel adblanditur. Nam sic quoque liber optimus, non *Illudit*. De tranquill. animi c. 10. *Relictis his, que aut non possunt fieri aut difficulter possunt, prope posita speique nostræ alludentia sequamur.* Fab. decl. 298. *Fructus curvati ramis ad manum paratos habemus.* Gronovius.

158. *Hæc, quamvis avidus,]* Itane vero Tantalus negligit tangere apposita poma? Certe toties deceptus negligit aliquantisper & obdurat, ut fingit ele-

ganter auctor. Cur enim subjicit: *Sed tunc divitias, &c.* nempe, quia hoc in pœnam Tantali sapiens nemus videri illum obfirmato animo & clauso ore perstare? ideo plura illi admovent ocliferia, ideo se magis demittit, & cum famem auget, tum spem apprehendendi incitat. Cur sequitur: *has ubi protulit, Et falli libuit?* nisi quia continuit eas aliquandiu, & falli dignatus est. Male quidam scriptus, *Nec, &c.* contra sententiam auctoris. Florentinus & fere omnes alii, *Hæc.* sed ille diphthongo expressa & soluta. *Idem.*

160. *Obliquatque]* Demittit, ne videat. vel limis ocellis aspicit. *Farn. Oraque]* Ore clauso famem coërcet. *Idem.*

162. *Divitias]* Omnis arbor poma demittit ad labra, illumque allicit. *Idem.*

165. *Jubet irritas Exercere manus:]* Hic certe non licuit corteæ toribus, quod in prosis Senecæ, cuius hæc propria phrasis. *Nat. Quæst. 7, 13. Solvere ista quid aliud est, quam manuum exercere, & in ventum jactare brachia.* De clementia, 1, 7. *Humili loco positus exercere manum, litigare, in vicam procurrere, ac morem iræ suæ gerere, liberius est.* De otio Sapientis cap. 32. *nec tantum, quid faciendum sit, cogitare, sed etiam*

140

141

155

160

Phineis  
nare è Gerastop  
men mari Myr  
ro puella die  
Arcadicis. *Farn.*  
*mina]* Vnde  
Deltius legat  
enim vult his  
uscæ. Taceat  
librorum, &  
*ius. Fide Vell*  
mytilus, si co  
m sequitur. na  
scripsit Myrtil  
pro Hippodam  
tantem cœcidi

165  
*bus.] Naviga*  
*Idem.*

*Pelopem filium*  
*um osculum Tri*  
*, coctumque de*  
*, abstinerunt co*  
*&c. Idem.*  
*tere. Eur. v. 751.*

114



Exercere manus: has ubi protulit,  
 Et falli libuit, totus in arduum  
 Autumnus rapitur, silvaque mobilis.  
 Instat deinde sitis non levior fame;  
 Qua cum percaluit sanguis, & igneis 170  
 Exarsit facibus, stat miser obvios  
 Fluctus ore vocans, quos profugus latex  
 Avertit, sterili deficiens vado,  
 Conantemque sequi, deserit. hic bibit  
 Altum de rapido gurgite pulverem. 175

etiam aliquando manum exercere, & ea, quae meditata sunt, ad verum perducere. Sic omnes Mss. & observavit in parte Isacius Pontanus. Tale est lib. 5. Nat. Quaest. 18. Nos sine ulla parcimonia nostri alienique sanguinis movemus manum & navigia deducimus. Sic enim meliores Mss. ubi vulgo maria. Gron. 167. Falli] Nec enim sperabat se posse prehendere: tantum experiri voluit.

168. Autumnus] Pomorum maturi fructus copia, tamique fugaces. Farn.

171. Exarsit] Sitis. Farnab. Stat miser obvios Fluctus ore vocans,] Lipsii liber, petens. Si admittam, non commovebor, quod hoc verbum aptius

(nam vocans eodem sensu & simplex & in compositis passim Seneca) sed sola reverentia tot indubitata bona nobis elargiti codicis Etrusci: quamvis suspicari possis interpretantium esse. Gronovius.

174. Hic bibit] Arenas capit pro aqua quae fuit. Farnabius.

175. Altum de rapido gurgite pulverem.] Vbi expromserint viti summi rationes, quibus inducti docent nos, finem huic Choro deesse; quid nobis statuendum sit, considerabimus. Nunc nolumus damnare inauditos: sed neque apparet causa, cur lectorem moremur asteriscis. Gronovius. Gurgite] Ex alveo fugitivi gurgitis. Delrius.

## ACTUS SECUNDUS.

### \* ATREUS. SATELLES.

Atreus ulciscendi fratrem certus de vindictae ratione cum Satellite deliberat, quem ad honesta consulentem non audit, impiam tandem & infandam ultionis rationem excogitat.

Atr. Ignave, iners, enervis, & (quod maximum  
 Probrum tyranno rebus in summis reor)

Inulte,

\* ATREUS. SERVUS.] Non Cruserianus tantum, sed & Florentinus, cum hic in inscriptione, tum per totum hoc colloquium, ubi & Vossianus, habet: SATELLES & SAT.

pro illis, SERVUS & SER. Itaque non dubitavimus ita restituere. Gronovius.

177. Rebus.] In magna potentia & rerum summa. Farnabius.

180. Irati?

Inulte, pos  
 Fasque om  
 Iratus Atr  
 Debat a  
 Utrisque  
 Lucere &  
 Micare fer  
 Argolica t  
 Hostem, r  
 Arces. re  
 Populus M  
 Tegit ac tu  
 Hæc ipsa p  
 Ruat vel in  
 Age animo  
 Sed nulla t  
 Atrox, cr

180. Irati? principes mem  
 agi Iratus Atr  
 tus Debat ar  
 mare Utrisque  
 mi agros lucere  
 etiam mirum qua  
 garibus scriptis  
 tamen, quia &  
 stant, non pos  
 antiquissimi con  
 nere. Iratus A  
 multum addit g  
 in illo: Medea  
 Hannibal peto  
 nium: tantis v  
 demnatus esse m  
 tus tuis Debel  
 possis Neronen  
 Atrea, Roman  
 gulum Pelopor  
 nec novum au  
 tis Senecam v  
 verba suam av